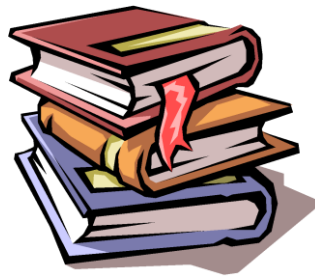

Bekkjarnámskrá

Grunnskóla Hornafjarðar

2023 - 2024

2. bekkur

Efnisyfirlit

Lykilhæfni	2
Grunnþættir menntunar	3
Námsaðlögun	3
Leiðsagnarnám	3
Íslenska	4
Stærðfræði	10
Samfélagsgreinar	13
Lífsleikni	16
Náttúrufræði	17
Erlend tungumál	19
Enska	19
List- og verkgreinar	20
Tónmennt	20
Heimilisfræði	21
Hönnun og smíði	22
Textílmenn	23
Sjónlistir- Myndmennt	24
Upplýsinga- og tæknimennt - Tölvur	25
Skólaíþróttir og sund	27
Íþróttir	27
Sund	28

Lykilhæfni

Lykilhæfni skiptist í sex þætti, fimm eru lagðir til í Aðalnámskrá en þann sjötta leggur skólinn til í tengslum við uppeldi til ábyrgðar. Mikil áhersla er lögð á að vinna með lykilhæfnina og að matið á henni fari fram í nánu samstarfi nemenda, foreldra og kennara. Lykilhæfniþættirnir eru skilgreindir á hverju skólastigi fyrir sig og þannig gerðir aðgengilegir fyrir foreldra og nemendur. Lykilhæfnin felst ekki einungis í frammistöðu í tímum heldur einnig því hvernig nemendur standa sig í skólanum almennt, í félagslífi, frímínútum o.s.frv. Lykilhæfni þættirnir eru þessir:

Lykilhæfni	Ábyrgð og mat á eigin námi	Tjáning og miðlun	Sjálfstæði og samvinna	Skapandi og gagnrýnin hugsun	Nýting miðla og upplýsinga	Dugnaður og þrautseigja
Skilgreining	Hæfni nemanda til að bera ábyrgð á eigin námi og leggja mat á eigin vinnubrögð og frammistöðu. Það gerir hann með því að:	Hæfni nemenda til að tjá hugsanir sínar, tilfinningar og skoðanir munnlega, skriflega og á annan hátt. Hæfni til að miðla þekkingu og leikni sinni og flytja mál sitt skýrt og áheyrilega og taka þátt í samræðum og rökræðum. Það gerir hann með því að:	Hæfni til að vinna sjálfstætt, í samstarfi við aðra og undir leiðsögn. Það gerir hann með því að:	Skapandi hugsun og frumkvæði í efnistöfum og úrvinnslu. Hæfni nemenda til að nota þekkingu og leikni, draga ályktanir, áræðni til að leita nýrra lausna og beita gagnrýninni hugsun og röksemdafærslu. Það gerir hann með því að:	Hæfni nemanda til að nýta margvíslega miðla í þekkingarleit, úrvinnslu og miðlun og nýta upplýsingar á ábyrgan, skapandi og gagnrýninn hátt. Það gerir hann með því að:	Nemandi sýnir dugnað og þrautseigju með því að:
Dæmi um markmið í 2. bekk	<ul style="list-style-type: none"> · Fylgja fyrirmælum. · Passa upp á eigur sínar. · Leggja mat á vinnu sína. 	<ul style="list-style-type: none"> · Taka þátt í samræðum. · Hlusta á aðra. · Geta fært rök fyrir máli sínu 	<ul style="list-style-type: none"> · Geta unnið í samstarfi við aðra. · Reyna fyrst sjálfur áður en hann biður um aðstoð. 	<ul style="list-style-type: none"> · Vera skapandi við vinnu og lausn verkefna 	<ul style="list-style-type: none"> · Afla sér upplýsinga á fjölbreytta vegu. 	<ul style="list-style-type: none"> · Halda áfram þrátt fyrir krefjandi verkefni.

Skýringar á bókstöfum í lykilhæfni eru: **A= Gerir sitt allra besta. B= Gerir vel. C= Leggur sig þokkalega fram. D= Leggur sig lítið fram.**

Grunnþættir menntunar

Í Aðalnámskrá grunnskóla, almennum hluta frá 2011 er kveðið á um sex grunnþætti menntunar sem skulu vera leiðarljós í almenntni menntun og starfsháttum skóla. Þessir grunnþættir eru læsi, sjálfbærni, heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti og sköpun. Í Grunnskóla Hornafjarðar var þessum grunnþáttum fagnað því þeir styðja við stefnu skólans og efla starfsfólk í að vinna með þá þætti sem móta grunninn að skólabragnum. Þættir eins og uppeldi til ábyrgðar, heilsueflandi grunnskóli og umhverfisstefna skólans taki vel á þáttunum heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindum og sjálfbærni og jafnrétti. Grunnþættirnir styðja þannig við stefnu skólans og mikilvægt að vinna henni áfram brautargengi. Sköpunarþátturinn og læsisþátturinn njóta sín líka innan stefnu skólans en þeim er þó gert sérstaklega hátt undir höfði í einstaka greinum.

Sjá nánar á:

<https://namskra.is/books/adalnamskrarunnskola2011/almenntmenntun/grunnthattirmenntunarf>

Námsaðlögun

Í Grunnskóla Hornafjarðar er leitast við að mæta þörfum allra nemenda í námi. Það getur þýtt að bráðgerir námsmenn hafi tækifæri til að dýpka nám sitt og haldið áfram í námi og aðrir námsmenn fari hægar yfir og fái jafnvel meiri aðstoð. Í öllum tilvikum fá nemendur aðlagð námsefni að sínum þörfum. Ólíkir hæfileikar, áhugamál og þarfir nemenda kalla á ólíka nálgun.

Leiðsagnarnám

Grunnskóli Hornafjarðar vinnur eftir hugmyndafræði leiðsagnarnáms og hefur það að leiðarljósi í öllu sínu starfi. Leiðsagnarnám er hugtak sem er notað sem regnhlífariheiti yfir aðferðafræði Shirley Clarke sjá bækling um leiðsagnarnám frá Reykjavíkurborg (<https://nammedleidsogn.files.wordpress.com/2018/11/baeklingurleidsagnarnam.pdf>)

Tilgangur leiðsagnarnáms er að valdefla nemendur, svo þeir verði færir um að taka ábyrgð á eigin námi.

Leiðsagnarnám byggir á fimm stöðum sem saman leiða að jákvæðari námsmenningu þar sem mistök eru nýtt til framfara, markmið og viðmið að settu marki eru skýr og skipulag byggir á samræðum þar sem nemendur fá tækifæri til þess að tjá sig um námsefnið. Saman gegna þessar aðferðir því hlutverki að valdefla nemendur og gera þá virkari og ábyrgari í eigin námi. Leiðsagnarnám snýst fyrst og fremst um framfarir einstaklingsins. Nemendur fá stöðuga endurgjöf um náms sitt, hvaða framfarir hafa orðið ásamt ábendingum um hvernig hann getur bætt sig.

Stefnan er að leiðsagnarnám einkenni námsmenningu skólans og að verkfæri og aðferðir þess séu áberandi í öllum skólastofum.

Aðferðir leiðsagnarnáms eru raunprófaðar og rannsakaðar aðferðir sem reynst hafa áhrifaríkar til að bæta námsárangur (<https://visible-learning.org/hattie-ranking-influences-effect-sizes-learning-achievement/>)

Íslenska

Hæfniviðmið

Hæfniviðmið í íslensku eru sett fram í fjórum mismunandi flokkum, talað mál, hlustun og áhorf mynda þann fyrsta, síðan lestur og bókmenntir, þá ritun og að síðustu málfræði.

Talað mál og framsögn

Markmið er að nemandi:

- þjálfist í að tala skýrt og áheyrilega,
- taki þátt í að tjá sig frammi fyrir bekkjarfélögum sínum á fjölbreyttan hátt,
- geti sagt frá eftirminnilegum atburði,
- þjálfist í að endursegja efni sem hlustað hefur verið á eða lesið,
- þjálfist í að hlusta og horfa á með athygli,
- þjálfist í að endursegja efni á rafrænu formi,
- fylgi fyrirmælum, sýni kurteisni og æfi góð samskipti,
- taki þátt í vikuhátíð.

Lestur og bókmenntir

Markmið er að nemandi:

- auki leshraða sinn,
- efli hljóðkerfisvitund sína,
- efli orðaforða og orðaskilning,
- fái tækifæri til að lesa fjölbreytt efni sem hæfir lestrargetu og áhuga, t.d. sögur, ljóð, ævintýri, frásagnir, fræðandi efni, bæði í bókum, tímaritum, tölvum o.s.frv.,
- kynnist þjóðsögum úr heimabyggð,
- geti beitt hugtökunum sögupersóna, umhverfi og höfundur,
- þekki og geti unnið með rím í vísnum og kvæðum,
- fái þjálfun við að afla sér upplýsinga úr bókum og af rafrænu formi,
- fái þjálfun við að lesa úr táknmyndum og myndrænu efni, svo sem einföldum skýringarmyndum, kortum og myndritum,
- fái ríkuleg tækifæri til að velja sér bækur eða annað lesefni og lesi sér til ánægju.

Ritun

Markmið er að nemandi:

- þjálfist í að draga rétt til stafs,
- láti stafi sitja rétt á línu,
- kynnist hugtökunum upphaf, meginmál og niðurlag,
- þjálfist í að semja eigin texta s.s. sögu, ljóð, lista, skilaboð og frásögn m.a. á rafrænu formi,
- þjálfist í að stafsetja rétt,
- geri greinarmun á hástöfum og lágstöfum,
- læri regluna um stóran staf,
- læri regluna um punkt eftir setningu,

- kynnist ólíkum ritstílum (matreiðslubækur, dagbækur, blaðagreinar, skáldsögur, ljóð),
- þjálfist í að lesa upp eigin textasmíð.

Málfræði

Markmið er að nemandi:

- efli orðaforða og orðaskilning,
- þekki hugtökin bókstafur, hljóð, orð, setning og samsett orð,
- geti raðað í stafrófsröð eftir fyrsta bókstaf,
- kynnist hugtökunum nafnorð, sérnöfn og samnöfn,
- kynnist hugtökunum samheiti, andheiti, eintala og fleirtala,
- þekki sérhljóða og samhljóða,
- leiki sér með tungumálið á fjölbreyttan hátt, t.d. með þulum, rími, klappleikjum, klappa atkvæði og orðaleikjum og efli þannig málvitund, áhuga og jákvætt viðhorf gagnvart íslensku.

Leiðir

Lögð er áhersla á fjölbreytta kennsluhætti og mikilvægi heildstæðs íslenskunáms þar sem hver þáttur námsins styrkir við aðra þætti. Með fjölbreyttum kennsluháttum er m.a. átt við innlagnir, umræður, þemavinnu, söguramma, hópstarf, einstaklingsvinnu, verkefnavinnu og fleira. Kennsluaðferðir og vinnubrögð í skólanum eiga að taka mið af þeim hæfniviðmiðum sem stefnt er að og einnig þeirri skyldu grunnskóla að sjá hverjum nemanda fyrir bestu tækifærum til náms og þroska.

Talað mál, hlustun og áhorf

Að nemendur fái tækifæri til að tjá sig, segja frá eigin reynslu, endursegja og lesa upp eigin texta og annarra. Nemendur eru hvattir til að tala skýrt og áheyrilega og segja skipulega frá t.d. þegar þeir kynna vinnu sína fyrir bekkjarfélögum. Mikilvægt að nemendur taki þátt í stuttum leikþáttum og söngatriðum t.d. á vikuhátíðum. Að nemendum sé gerð grein fyrir þeim reglum sem gilda þegar margir vilja tjá sig og æfi sig í að fara eftir þeim. Nemendur æfi sig í að hlusta á upplestur á sögum og ljóðum og sýna flytjendum tillitssemi, hvort sem er inn í kennslustofunni eða á öðrum viðburðum á vegum skólans.

Lestur og bókmenntir

Í upphafi vetrar er byrjað á því að rifja upp bókstafi, heiti þeirra og hljóð. Aðallega er stuðst við hljóðaaðferðina en aðrar aðferðir eru notaðar með í bland. Nemendum er skipt í lestrarhópa og fá lestrarefni við hæfi. Hver nemandi er einnig alltaf með lestrarbók af lestrarbókalista kennarans ásamt því að velja sér frjálslestrarbækur á bókasafni. Lögð er áhersla á daglegan lestur nemanda í skóla, bæði í hljóði og upphátt. Nemendur lesa heima á hverjum degi. Einnig er unnið með gagnvirkan lestur, hugtakakort, bergmálslestur, kórlestur, vinalestur, lesfimi, orðaforða, lesskilning og efni sem þjálfar hljóðkerfisvitund.

Daglega er lesið fyrir nemendur þeim til skemmtunar og fróðleiks. Nemendur hafa greiðan aðgang að bókum við sitt hæfi í skólastofunni sem þeir geta skoðað og lesið. Nemendur eiga fasta tíma á bókasafninu og geta valið sér bók til að lesa í heima eða í skólanum.

Nemendur vinna á fjölbreyttan hátt með ljóð í samvinnu með tónmenntakennara. Einnig semja nemendur sín eigin ljóð. Unnið er með ýmsar sögugerðir t.d. þjóðsögur og ævintýri bæði sem tengjast Hornafirði og önnur þar sem nemendur geta endursagt sögurnar í máli og myndum. Nemendur læra um uppbyggingu frásagna þ.e. upphaf, miðju og endi.

Lestrarátök eru tvö yfir veturinn, eitt að hausti og vori. Lestrarátökin eru miðuð við hæfi hvers og eins.

Heimalestur: Nemendur lesa heima daglega í a.m.k. 10-15 mínútur. Foreldrar/forráðamenn kvitta fyrir heimalesturinn á þar til gerð blöð.

Ritun

Vetrarstarfið hefst á því að rifja upp frumatriði skriftar, draga rétt til stafs, rétta skriftarátt, blýantsgrip og líkamsstöðu ásamt vönduðum vinnubrögðum. Kennend er ítölsk skriftargerð með tengikrókum. Áhersla er lögð á ritun frásagna og skapandi sögugerð þar sem nemendur fá þjálfun í að tjá hugsanir sínar og segja frá atburðum úr eigin lífi í skrifuðu máli. Lögð er áhersla á setningaskipan í texta þ.e. að setningar hafa upphaf og endi, byrja á stórum staf og enda á punkti.

Málfræði

Lögð er áhersla á fjölbreytta verkefnavinnu sem miðar öll að því að efla almenna þekkingu og tilfinningu nemenda fyrir móðurmálinu.

Námsmat

Skýrt skal vera í upphafi hverrar annar hver markmiðin eru og hvernig skal meta þau. Ýmist er um hefðbundin próf að ræða eða fjölbreytt verkefnaskil, verkefnabækur, símat, munnleg próf, jafningjamat, sjálfsmat o.fl.

Lesfímipróf eru lögð fyrir þrisvar yfir árið.

Lestraráætlun fyrir 2. bekk

Viðmið um árangur eru **40-100 orð á mínútu** við lok skólaárs.

	Hvað	Hverjir	Viðbót	Tímabil	Mat	Markmið
Allir	Lesna heima og í skóla daglega	Umsjónarkennari Foreldrar	Lestrarvinir Stuðningsfulltrúi	25. ág . – 1. júní	Lesfimi: A-próf í september og maí. B-próf í janúar. <i>Hliðarpróf</i> Nefnuhraði: janúar Sjónrænn orðaforði: september, janúar, maí. Orðleysupróf: a.m.k. 1x á ári. Stafakönnun MMS. Matsrammi fyrir lestrarlag MMS	Auka leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Yndislestur	Umsjónarkennari		25. ág. – 1. júní	Fylgst með í yndislestrarstundum, 3x í viku.	Auka ánægju af lestri, leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Pals	Umsjónarkennari		Frá jan. - maí		Auka leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Lestraráttak	Umsjónarkennari		19. - 30. okt 5. – 20. apríl sameiginlegt		Auka leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Framsögn	Umsjónarkennari/ leiklistarkennari		25. ág. – 1. júní		Efla færni nemenda í að tjá sig fyrir framan aðra, aukið sjálfstraust.
Allir	Lesið fyrir börnin	Umsjónarkennari	Bókasafnstímar	25.ág – 1. júní		Efla áhuga, hlustunarskilning og orðaforða
Allir	Samlestur	Umsjónarkennari		25.ág – 1. júní		Auka leshraða, skilning og orðaforða.

Allir	Lesskilningur	Umsjónarkennari		25.ág – 1. júní	Kannanir	Auka skilning og orðaforða.
Allir	Stafsetning (5-10 orð á viku)	Umsjónarkennari			Stafsetningarpróf	Bæta stafsetningu
Allir	Stafsetningarmiðar sem fylgja heimalestrarbókum	Nemendur og foreldrar		25.ág – 1.júní		Bæta stafsetningu
Allir	Hugtök	Allir kennarar	Gera orð sýnileg í skólastofunni	25. ág. – 1. júní	Námsmat almennt	Efla málskilning og orðaforða

Hliðarpróf Lesferils (nefnuhraði, sjónrænn orðaforði, orðleysur) eru lögð fyrir eftir þörfum til að skoða nánar hvernig lestrarfærni nemandans er háttað, hvar styrkleikar og hugsanlegir veikleikar liggja.

2.bekkur – vinna með lesskilning

	Hvað	Hverjir	Tímabil	Mat
Allir	Hlustunarskilningur (sögukort bls.99-100)	Umsjónarkennari	Allt skólaárið	Umræður, endursögn
Allir	Orðavinna (bls.123-126)	Umsjónarkennari	Allt skólaárið	Virkni og þátttaka
Allir	Einföld lesskilningsverkefni með beinum spurningum	Umsjónarkennari	Allt skólaárið	Verkefni
Allir	„Ekki finnast svör við öllum spurningum“ (bls.137-138)	Umsjónarkennari		Virkni og þátttaka

Blaðsíðutöl vísa til bókarinnar Eflum lesskilning eftir Bergljótu Vilhelmínu Jónsdóttur.

Ritun í 2. bekk

Eftirfarandi verklag verður notað fyrir skipulag á ritun í 2. bekk

Uppsetning, skrift og frágangur

Að nemandi:

- dragi rétt til stafs
- geri hæfilegt bil á milli orða
- geri sjáanlegan mun á stórum og litlum staf
- noti punkt í lok málsgreina
- skrifi stóran staf í upphafi málsgreina
- skrifi stóran staf í sérnöfnum
- noti vel yddaðan blýant
- noti alltaf strokleður
- skrifa læsilega
- gera punkta og kommur yfir stafi
- gæta þess að stafirnir sitji rétt á línu

Byrjun og endir

- nemendur gefi frásögn sinni nafn
- gott er að nota h-in þrjú, hvenær, hverjir, hvar
- hvernig endar frásögnin
- hvernig leysast málin

Viðfangsefni

Lögð er áhersla á að:

- nemendur skrifi texta t.d. frá eigin brjósti, s.s. sögu, ljóð o.s.frv.
- nemendur skrifi texta út frá myndum
- kynnist hugtökunum upphaf, meginmál og niðurlag

Málfar

- nemendur gæti að hæfilegri lengd setninga
- nemendur byrji setningar á mismunandi vegu

Námsmat

Kennari veitir endurgjöf eftir ritun og segir nemandanum hvað vel er gert og hvað má betur fara.

Eftirtaldir þrjú þættir alltaf metnir í ritun en vægi hvers þáttar mismunandi eftir ritunarverkefnum:

Uppsetning, skrift og frágangur

Byrjun og endir

Viðfangsefni

Viðmið í lok 2.bekkjara

Að nemendur geti skrifað að lágmarki 30 orða samfellda frásögn, ljóð eða annað sem er snyrtilega uppsett með stórum stöfum á viðeigandi stöðum.

Tillögur að námsefni

- Ritrún 1 og 2
- Orðasjóður
- Bókakista
- Við lesum B lestrar og vinnubók
- Sögur af Alla Nalla (lestrarbók og vinnubók, hljóðbók fánleg)
- Lalli pabbakútur (lestrarbók og vinnubók)
- Lesskilningsverkefni af sameign og eftir Auðbjörgu Pálsdóttur
- Leið til læsis verkefna- og vinnubækur samkvæmt leslista skólans.
- Það er leikur að læra, kennslugögn. (<http://www.leikuradlaera.is/>)
- Lestur og stafsetning 1
- Stafsetning 2 ([123skoli.is](http://www.123skoli.is))
- Skrift 2
- Góður betri bestur skriftarefni

<https://mms.is/>

<http://www.skolavefurinn.is>

<http://www.123skoli.is>

Smáforrit

Bitsboard, Book creator, Lærum og leikum með hljóðin,

Stærðfræði

Hæfniviðmið

Hæfniviðmiðin eru sett fram í sjö flokkum. Fyrstu þrjú flokkarnir eru almenn viðmið um stærðfræðilega hæfni og fjórir flokkar snúa að hæfni á ólíkum sviðum stærðfræðinnar. Þó viðmiðin séu flokkuð á þennan hátt er mikilvægt að líta á þau sem samfellda heild (Aðalnámskrá grunnskóla bls. 210).

Að geta spurt og svarað með stærðfræði

Við lok 2. bekkjar getur nemandi:

- tekið þátt í samræðum um spurningar og svör sem eru einkennandi fyrir stærðfræði,
- leyst stærðfræðiþrautir/orðadæmi sem eru raunveruleg viðfangsefni og notað áþreifanlega hluti og eigin skýringarmyndir,
- unnið með verkefni sem tengjast umhverfi hans og daglegu lífi,
- rökrætt um stærðfræðiverkefni sem tengjast eigin reynsluheimi og rökstutt niðurstöður sínar.

Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræðinnar

Við lok 2. bekkjar getur nemandi:

- notað myndmál og frásögn jafnhliða táknaði stærðfræðinnar og unnið með innbyrðis tengsl þeirra,

- túlkað og notað einföld stærðfræðitákn, þar með talið tölur og aðgerðamerki og tengt þau við daglegt mál,
- tekið þátt í samræðum um stærðfræðileg verkefni,
- notað hentug verkfæri þar með talin hlutbundin gögn, talnalínu, vasareikna og tölvur til rannsókna á stærðfræðilegum viðfangsefnum.

Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar

Við lok 2. bekkjar getur nemandi:

- tekið þátt í að þróa lausnarleiðir, með því m.a. að nota hlutbundin gögn og teikningar,
- kannað og rannsakað með því að setja fram tilgátur og gera tilraunir með áþreifanlegum gögnum,
- rætt um einfaldar upplýsingar, þar sem stærðfræðihugtök eru notuð,
- sagt frá eigin vinnu með stærðfræði,
- unnið í samvinnu við aðra að lausnum stærðfræðiverkefna,
- notað stærðfræði til að finna lausnir á verkefnum sem takast þarf á við í daglegu lífi og unnið með peninga.

Tölur og reikningur

Við lok 2. bekkjar getur nemandi:

- notað náttúrulegar tölur og talið yfir hundrað,
- raðað náttúrulegum tölum eftir stærð og farið yfir hundrað,
- notað náttúrulegar tölur til greiningar hærri en hundrað s.s. oddatölur, sléttar tölur, hundruð, tugi og einingar,
- lagt saman og dregið frá með náttúrulegum tölum farið yfir hundrað 100 á hlutbundinn og óhlutbundinn hátt,
- beitt hugarreikningi við einföld dæmi,
- þekkt og notað táknin $+$ $-$ $>$ $=$ $<$ og hugtökin: samlagning, leggja saman, summa, samtals, plús, frádráttur, mínus,
- fengist við raunveruleg viðfangsefni þar sem þarf að leggja saman og draga frá til að finna lausn t.d. með notkun á peningum, uppbyggingu og lestur dagatals,
- nýtt tölvutækni til rannsókna og þjálfunar á náttúrulegum tölum og til að skoða reikniágerðir,
- tvöfaldað og helmingað tölu.
- farið með margföldunartöflunar allt upp í 5 og einnig 10 sinnum töfluna og geti nýtt sér þær við margföldun og deilingu,

Algebra

Við lok 2. bekkjar getur nemandi:

- kannað, búið til og tjáð sig um reglur í mynstrum á fjölbreyttan hátt og spáð fyrir um framhald mynsturs, t.d. með því að nota líkön og hluti,
- greint mynstur í talnarunum,
- notað stærðfræðitáknin $<$ $>$ $=$ til þess að gera yrðingar sannar.

Rúmfræði og mælingar

Við lok 2. bekkjar getur nemandi:

- tengt grunnformin lögun hluta í umhverfi sínu,
- notað stefnuhugtök til að lýsa og skrá leið í umhverfi sínu,
- greint og notað heiti reglulegra marghyrninga,
- greint muninn á tvívíðum og þrívíðum formum,
- notað reglustiku og málband við lengdarmælingar og notað viðeigandi mælikvarða,
- áætlað og mælt rúmmál vökva með desilítra- og lítramáli og notað viðeigandi mælikvarða,
- áætlað og mælt þyngd hluta í grömmum og notað viðeigandi mælikvarða,
- þekkt heilu og hálfu tímana á klukku og sagt til um hvort klukkan er korter yfir eða korter í,
- lesið af hitamæli,
- unnið með samhverfar myndir og fundið speglunarása einn eða fleiri,
- raðað hlutum eftir lengd, þyngd, breidd og rúmtaki og útskýrt niðurstöður sínar.

Tölfræði og líkindi

Við lok 2. bekkjar getur nemandi:

- safnað gögnum úr nánasta umhverfi sínu og um eigin áhugasvið,
- talið, flokkað, skráð og lesið upplýsingar í töflu og súluriti,
- tekið þátt í umræðum um gagnasöfnun og súlurit bæði eigin og annarra,
- tekið þátt í umræðum um tilviljanir og líkur, s.s. hvað er líklegt að muni gerast og hvað er ólíklegt, hvort eitthvað gerist reglulega, stundum eða aldrei,
- skoðað t.d. með einföldum tilraunum og skráð skipulega möguleika á samsetningu.

Leiðir

Í stærðfræðináminu er mikilvægt að viðhafa fjölbreyttar kennsluaðferðir. Áhersla er á að nemendur öðlist hæfni í stærðfræði og að þeim séu skapaðar aðstæður til merkingarbærs stærðfræðináms. Þar sem nemendur eru virkir þátttakendur í námi sínu t.d. með rannsóknum sem tengjast þeirra eigin daglega lífi og umhverfi. Þannig verða viðfangsefnin verðug og áhugaverð fyrir nemendur og þeir geta átt samskipti um stærðfræði. Með þessu fá nemendur tækifæri til þess að nota þá þekkingu sem þeir búa yfir og þróa með sér dýpri skilning á stærðfræðinni. Nemendur vinna ýmist einir eða saman og taka tillit hver til annars. Áhersla er lögð á nákvæmni þannig að hver og einn geti gert grein fyrir aðferðum sínum við lausn verkefna og þrauta, skráð lausnarferlið á skipulegan hátt og fært munnlega rök fyrir máli sínu. Mikilvægt er að hver og einn nemandi fái tækifæri til þess að vinna að verkefnum sem hæfa hans getu og að þeim hæfniviðmiðum sem henta honum þó að náþættirnir séu þeir sömu innan nemendahópsins. Þannig er stuðlað að einstaklingsmiðun í stærðfræðikennslunni.

Á yngsta stigi er auk þess mikil áhersla lögð á hlutbundna vinnu þar sem nemendur fá áþreifanleg verkfæri og tækifæri til þess að leysa verkefni og efla þar með skilning sinn á stærðfræðinni. Það er grundvallaratriði á þessu stigi að nemendur efli talnaskilning sinn og að þeir læri að þekkja aðgerðartáknin og fái mikla þjálfun í grunnatriðum.

Námsmat

Mat á hæfni og framförum nemenda er órjúfanlegur þáttur frá námi og kennslu í stærðfræði. Það er afar mikilvægt að fylgjast með hvernig nemendum tekst að ná þeim hæfniviðmiðum sem sett eru fram hverju sinni og í framhaldi af því að leiðbeina nemendum um áframhaldandi nám. Í upphafi hvernig annar eru sett fram hæfniviðmið og vægi námsþátta sem unnið verður að á önninni, þannig ætti nemendum að vera fullljóst að hverju beri að stefna, hvað verði mælt og hvernig verði metið.

Áhersla er lögð á fjölbreytni í námsmati þar sem notast er við munnleg, verkleg og skrifleg verkefni, sjálfsmat, einstaklingsverkefni, hópverkefni, próf o.fl.

Tillögur að námsefni

Grunnefni	Sproti 2b, nemendabók og æfingahefti Sproti 3a, nemendabók og æfingahefti
Ítarefni	Eining 3 Eining 4 Verkefnablöð með einingu Línan 3 Línan 4 Viltu reyna? rauður Viltu reyna? grænn Í undirdjúpunum <ol style="list-style-type: none"> 1. Samlagning 2. Frádráttur Húrrahefti Námsmatsverkefni
Vefefni	Stærðfræði Pals https://vefir.mms.is/stika/index.html http://www.gyldendal.no/multi http://www.arcademicskillbuilders.com/ Math bingo Math is fun age 6-7

Samfélagsgreinar

Hæfniviðmið

Í Aðalnámskrá fyrir grunnskóla hafa greinar verið settar saman og í stað þess að ræða um sögu, landafræði, lífsleikni o.s.frv. hafa verið sett upp hæfniviðmið sem vinna á með nemendum út frá því sem talið er mikilvægast fyrir þá að tekið verði fyrir. Hæfniviðmiðunum er skipt upp í þrennt og markast skiptingin af því hvert viðfangsefni markmiðanna er en viðfangsefnin eru reynsluheimur nemenda, hugarheimur og félagsheimur. Megnið af hæfniviðmiðunum í hugarheiminum og félagsheiminum eru þess eðlis að unnið er með þau öll á hverju ári í 1. – 4. bekk og einnig hluta af reynsluheiminum. Því er tekist á við mörg hæfniviðmið á hverju ári en þar sem vinna í samfélagsgreinum snýst að miklu leyti um að vinna með viðhorf nemenda þá er mikilvægt að vinna oft með sama hlutinn, fremur en ræða hann einu sinni eða tvisvar og telja hann síðan afgreiddan.

Félagsheimur: Samskipti

Hæfni nemanda til að mynda og þróa tengsl sín við aðra.

Við lok 2. bekkjar getur nemandi:

- tekið þátt í samstarfi og samræðu í jafningjahópi,
- áttað sig á að fólk býr við ólík fjölskylduform, hefur ólíkan bakgrunn og ber virðingu fyrir mismunandi lífsviðhorfum og lífsháttum,
- hlustað á og greint að, ólíkar skoðanir,
- rætt um valin samfélagsleg og siðferðileg málefni,
- rætt um réttindi sín og skyldur í nærsamfélaginu og sýnt ábyrgð í samskiptum við aðra og þekki til Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna,
- tjáð þekkingu sína og viðhorf með ýmsum hætti,
- áttað sig á gildi jafnréttis í daglegum samskiptum,
- sýnt tillitssemi og virðingu í samskiptum og samvinnu við aðra,
- áttað sig á ýmiss konar afleiðingum athafna sinna,
- sýnt að hann virðir reglur í samskiptum fólks, skráðar og óskráðar, og nefnt dæmi um slíkar reglur,
- sett sig inn í málefni nær samfélagsins,
- sýnt tillitssemi og umhyggju í leik og starfi.

Hugarheimur: Sjálfsmynd

Hæfni nemanda til að átta sig á sjálfum sér og öðrum.

Við lok 2. bekkjar getur nemandi:

- sagt frá sjálfum sér með hliðsjón af búsetu, uppruna, fjölskyldu, siðum og venjum,
- bent á gildi jákvæðra viðhorfa og gilda fyrir sjálfan sig,
- bent á dæmi um hefðbundin kynjahlutverk og breytingar á þeim,
- gert sér grein fyrir hvar styrkur hans liggur,
- áttað sig á og lýst ýmsum tilfinningum, svo sem gleði, sorg og reiði,
- gert sér grein fyrir þörf sinni fyrir næringu, hvíld, hreyfingu og hreinlæti,
- gert sér grein fyrir að í umhverfinu eru margvísleg áreitni, jákvæð og neikvæð, sem hafa áhrif á líf hans,
- þjálfist í að vinna með eigin ábyrgð á hegðun, viðbrögðum og væntingum
- gert sér grein fyrir jafngildi sínu og annarra manna,
- sett sig í spor annarra jafnaldra,
- sett sér markmið og gert áætlanir við úrlausn afmarkaðra verkefna.

Reynsluheimur - Umhverfi, samfélag, saga, menning

Hæfni nemanda til að skilja veruleikann

Við lok 2. bekkjar getur nemandi:

- borið kennsl á gildi svo sem virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum,
- lýst samhengi orða, athafna og afleiðinga,
- gert sér grein fyrir gildi náttúru og umhverfis og mikilvægi góðrar umgengni,
- velt fyrir sér upplýsingum, gildi þeirra og áreiðanleika,

- áttað sig á að trúar- og lífsviðhorf fólks birtast í mismunandi viðhorfum, siðum og venjum,
- áttað sig á gildi samhjálpar í samfélaginu,
- áttað sig á að hann er hluti af stærra samfélagi,
- varast hættur á heimili sínu og nágrenninu,
- þekki reglur í umferðinni, kunni að fara eftir þeim og nota viðeigandi öryggisbúnað,
- rætt um samfélagið og notað valin hugtök í því samhengi,
- gert sér grein fyrir nokkrum einkennum þess að náttúrufar breytist vegna ytri áhrifa,
- sagt frá atburðum og persónum á völdum tímum, sem tengjast nærsamfélaginu,
- sagt frá nokkrum frásögnum, helstu hátíðum og siðum kristni og annarra trúarbragða, einkum í nærsamfélaginu,
- bent á dæmi um lýðræðislega þætti í nærsamfélaginu,
- bent á nokkrar mikilvægar stofnanir samfélagsins.

Leiðir

Samfélagsgreinar eru oft samþættar bæði náttúrufræði og íslensku. Einnig er reiknað með að kennsla á tæknibúnað s.s. spjaldtölvur og tölvur fari fram í samfélagsfræðitímum því að snjalltæki og önnur tækni er mikið notuð í kennslu greinanna.

Lögð er áhersla á hópvinnu en með henni má nálgast ýmis markmið samfélagsgreina í gegnum samræður og samvinnuverkefni sem ala síðan af sér samkennd og skilning. Leitaraðferðir henta vel til að kynna nemendum vísindaleg vinnubrögð og veita þeim þjálfun í að afla upplýsinga og vinna úr þeim með skipulögðum hætti. Í handbókinni *Litróf kennsluaferðanna* eftir Ingvar Sigurgeirsson má finna margar góðar tillögur að leiðum. Söguaðferðin er ein af þeim aðferðum sem helst hefur verið notuð í skólanum en ákveðnir rammur fylgja hverjum árgangi sem tengjast kennsluefni og markmiðum þess árgangs en söguaðferðin tengist líka sérstöðu skólans t.a.m. í gegnum vettvangsferðir og með henni er auðvelt að nýta upplýsingatækni. Mikilvægt er að þjálfarar nemendur í að afla sér upplýsinga, vinna með þær, gera þær að sínum og miðla síðan til annarra. Samþætting við aðrar námsgreinar s.s. náttúrufræði og íslensku er hentug. Bekkjargundir eru vikulega þar sem nemendur þjálfast í að ræða málefni sem tengjast þeim sjálfum, námi þeirra, samskiptum og því hvernig skóla þeir vilja hafa.

Námsferðir sem nemendur í 2. bekk fara í og tengjast samfélagsgreinum:

- berjaferð að hausti inn í Haukafell
- sveitaferð - svínabú

Námsmat

Kennsla, nám og námsmat mynda eina heild og mikilvægt að nemandi fái reglulega að vita um stöðu sína í náminu í samræmi við námskrá, hæfniviðmið og viðfangsefni nemenda. Mikilvægt er að námsmatið sé fjölbreytt og gefi heildstæða mynd af hæfni nemandans. Það þarf að vera sanngjarnt og sýna þekkingu, leikni og hæfni nemandans. Megintilgangur er að kanna stöðu nemenda, nota það til að leiðbeina þeim um námið til að ná markmiðum þess. Metið er á þann hátt að niðurstöður nýtist sem best nemendum, kennurum og foreldrum.

Lögð er áhersla á fjölbreyttar matsaðferðir og matsgögn sem fyrst og fremst byggja á markmiðum lykilhæfni og haldið er til haga í ferilmöppu nemanda.

Sjálfbærni er eitt af þeim hugtökum sem unnið er markvisst með í tengslum við samfélagsgreinar, þá sérstaklega landafræði og lífsleikni. Hugtakið felur helst í sér að skila jörðinni til næstu kynslóðar á sem byggilegastan hátt. Til þess þurfum við að vekja nemendur til umhugsunar um lifnaðarhætti okkar með gagnrýnum augum, hvað við getum gert betur, og að lítil skref hafa áhrif til góðs. Hugtakið sjálfbærni er einnig einn af grunnþáttum menntunar og eitt af Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna.

Samfélagsfræði og náttúrufræði

Tillögur að námsefni

Komdu og skoðaðu hafid.

Komdu og skoðaðu bílinn.

Blómin á þakinu, sögurammi.

Englajól, sögurammi eftir bók Guðrúnar Helgadóttur.

Vefslóð: <http://nams.is/komdu>

Komdu og skoðaðu líkaminn.

Fuglarnir og vefur.

Regnboginn, kristinfræði. Iðunn Steinsdóttir og Sigurður Pálsson.

Lífsleikni

Í lífsleikni er unnið eftir Uppeldi til ábyrgðar þar sem byrjað er á að vinna verkefni sem eru listuð í 6 vikna áætlun í *Verkfærakistunni*. Samskipti og félagshæfni eru stór hluti þess að vera í samfélagi við aðra og eru þessir þættir eru þjálfaðir og æfðir samkvæmt verkferlum frá KVAN sem er að finna inn á sameign.

Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna kveða á um ýmsa þætti sem tengjast mannréttindum og jafnrétti sem lífsleiknikennsla í skólum vinnur með.

Bekkjarfundi er nauðsynlegt að hafa reglulega og meðvitað með nemendum. Tillögur að fyrirkomulagi fyrir slíkra fundi má finna í KVAN verkefnabanka.

Vinna þarf að forvörnum en þær felast í þáttum eins og:

- heilbrigður lífsstíll
- uppeldi til ábyrgðar
- geðrækt
- einelti /heilbrigði
- hreyfing
- svefn
- mataræði
- jafnrétti
- mismunandi fjölskyldugerðir /hinsegin fólk
- fordómar /minnihlutahópar /útlendingar, fatlaðir
- umferðafræðsla

- hjálmanotkun
- tannvernd

Tillögur að námsefni

Stig af stigi, 2. hluti.

Vefslóð <http://us.is> umferðarleikir.

Ísland, landið okkar, Þóra Kristinsdóttir.

Spor 2, Elín Elísabet Jóhannsdóttir (lífsleikni).

Aðgát í umferðinni, Ásta Egilsdóttir og Jóhanna Karlsdóttir.

Náttúrufræði

Hæfniviðmið

Náttúrufræðikennsla býður upp á fjölbreyttar leiðir til að kynnast hugtakinu sjálfbærni en sjálfbærni er bæði einn af grunnþáttum menntunar og eitt af Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna. Nýsköpun er einnig eitt af Heimsmarkmiðunum en eins og kemur fram hér að neðan fjallar náttúrufræðikennsla um hana.

Geta til aðgerða

- Sýnt virkni og látið sig varða nánasta umhverfi og lífsskilyrði lífvera í því.
- Útskýrt hvernig tækni hefur áhrif á lífsgæði íbúa og umhverfi þeirra.

Nýsköpun og hagnýting þekkingar

- Bent á störf sem krefjast sérþekkingar.

Gildi og hlutverk vísinda og tækni

- Í máli og myndum miðlað hugmyndum sem tengjast náttúruvísindum.
- Notað einföld hugtök úr náttúruvísindum í textaskrifum.
- Útskýrt hvernig tækni nýtist í daglegu lífi þeirra.
- Sagt frá og framkvæmt með hversdagslegum hlutum einfaldar athuganir úti og inni.

Vinnubrögð og færni

- Aflað sér upplýsinga er varða náttúruna
- Skráð atburði og athuganir s.s. með ljósmyndum, teikningum, eigin orðum og sagt frá þeim.
- Útskýrt valda atburði og hugmyndir á fjölbreyttan hátt.
- Hlustað og rætt hugmyndir annarra.

Ábyrgð á umhverfinu

- Tekið eftir og rætt atriði í umhverfi sínu, sýnt félögum og náttúru alúð.
- Nýtt reynslu og hæfni í námi og daglegu lífi, einn og með öðrum.
- Tekið þátt í að skoða, greina og bæta eigið umhverfi og náttúru.

Að búa á jörðinni

- Sagt frá hvernig Ísland myndast og tekur breytingum.

Lífsskilyrði manna

- Útskýrt á einfaldan hátt byggingu og starfsemi mannlíkamans.
- Útskýrt mikilvægi hreyfingar, hreinlætis, hollrar fæðu og svefns.
- Rætt fjölbreytni í nýtingu vatns á heimilum og í umhverfinu.
- Útskýrt á einfaldan hátt hvernig barn verður til og þekkir einkastaði líkamans.

Náttúra Íslands

- Sagt frá eigin upplifun á náttúrunni og skoðun á lífveru í náttúrulegu umhverfi.
- Lýst algengustu lífverum í nánasta umhverfi sínu.

Heilbrigði umhverfisins

- Geti flokkað úrgang.
- Fjallað um samspil manns og náttúru.

Markmið

Við lok 2. bekkjar getur nemandi:

- fjallað um hollustu matar og áhrif matar á líkamann og tennur,
- gert sér grein fyrir að í líkamanum fer fram ákveðin starfsemi sem sérhæfð líffæri vinna og þekkja heiti og hugtök yfir líkamshluta,
- gert sér grein fyrir að ýmis utanaðkomandi efni eru skaðleg líkamanum,
- velt fyrir sér umhverfismálum, umgengni við náttúruna og sjálfbærri þróun,
- áttað sig á eðli og tengslum krafta og hreyfingar,
- nefnt dæmi um áhrif vatns og vinda á landmótun,
- lýst ströndum út frá lögun.

Leiðir

Samþætting við annað námsefni. Verklegar athuganir og vettvangsferðir. Mælt er með sem mestri útikennslu. Mikilvægt er að nemendur þjálfist í sjálfsmati, sjálfstæði og að fylgja fyrirmælum kennara. Hópvinna og samræður eru mikilvægir þættir náttúru-fræðikennslu.

Fuglar – Sögurammi

Námsmat

Getur verið byggt á sjálfsmati og lykilhæfnipáttum. Nánari útfærsla kennara.

Áhersla er lögð á fjölbreytt og einstaklingsmiðað námsmat. Megin tilgangur námsmats er að afla leiðbeinandi upplýsinga um námið og hvernig nemanda gengur að ná settum markmiðum. Mikilvægt er að matið sé byggt á fjölbreyttum aðferðum og feli í sér traustar heimildir um hæfni og leikni nemenda, auk þess að meta framfarir þeirra. Sérstök áhersla lögð á vinnubrögð, hópstarf og sjálfsmat.

Tillögur að námsefni:

Komdu og skoðaðu hafíð

Komdu og skoðaðu fjöllin

Komdu og skoðaðu bílinn

Komdu og skoðaðu líkamann

Erlend tungumál

Enska

Hæfniviðmið

Hæfniviðmiðin eru sett fram í sjö flokkum (sbr. Aðalnámskrá). Á yngsta stigi eru flokkarnir færri og samofnir hver öðrum í 1.bekk, en þegar ofar dregur fjölgar þeim og þeir eru settir fram í aðskildum flokkum. Þó viðmiðin séu flokkuð á þennan hátt er mikilvægt að líta á þau sem samfellda heild (Aðalnámskrá bls. 132).

Við lok 2.bekkjara getur nemandi:

Hlustun

- skilið það mál sem notað er í kennslustofunni og brugðist við með orðum eða athöfnum t.d. Good morning, how are you today?, Please sit down o.frv.

Samskipti

- tekið þátt í samskiptaleikjum og unnið samtalsæfingar
- svarað einföldum spurningum með yes eða no
- kynnt sig, my name is...

Ritun

- skrifað einföld orð með stuðningi frá mynd, hlut eða gátlista t.d. tölurnar frá 1-10 og litina.

Menningarläsi

- sýnt fram á að hann áttar sig á að mörg algeng orð í erlenda tungumálinu eru lík og skyld öðrum sem hann þekkir (t.d. eru margar tölur og litir líkir á íslensku og í ensku, einnig banani-banana o.frv.)
- sýnt fram á að hann þekkir til helstu málsvæða tungumálsins (t.d. með því að ræða hvar enska er helst töluð, hvar heyrum við ensku? Og með því að líta fána enskumælandi landa).

Námshæfni

- beitt sjálfsmati sem tengst viðfangsefnum námsins með stuðningi frá kennara,
- tekið þátt í hóp- og tvenndarvinnu, hlustað á og tekið tillit til þess sem aðrir hafa að segja.

Orðaforði

- skilið einfalt mál er varðar hann sjálfan og hans nánasta umhverfi þegar talað er skýrt (t.d. orð yfir nánustu fjölskyldu, mom, dad, sister, brother o.frv.),
- talið upp á tutugu,
- sagt litina,
- unnið með andstæður (t.d. small-big, black-white, hot-cold o.frv.),
- skilið orð yfir hluti í skólastofunni,
- skilið orð yfir klæðnað.

Leiðir

Mikilvægt er að byggja upp áhugann og jákvætt viðhorf til tungumálsins með fjölbreyttum kennsluáðferðum og skapa aðstæður þar sem nemendur geta notað málið á einfaldan hátt.

Á þessu stigi er verið að byggja upp grunnorðaforða tungumálsins. Hlustun og tal er þjálfað með því að notast við leik, söng, tal, rím, þulur og að lita og teikna. Endurtekningar eru mikilvægar og að nemendur venjist því að heyra málið.

Námsmat

Áhersla er lögð á fjölbreytt og einstaklingsmiðað námsmat. Megintilgangur námsmats er að afla leiðbeinandi upplýsinga um námið og hvernig nemandi gengur að ná settum markmiðum. Mikilvægt er að matið sé byggt á fjölbreyttum aðferðum, að það sé heildstætt og að allir þættir námsins séu metnir, má þá ekki undanskilja þann munnlega. Það þarf að fela í sér traustar heimildir um hæfni og leikni nemenda, auk þess að meta framfarir þeirra. Matið byggist jafnt á hæfniviðmiðum, sem eru sett fram í byrjun hverrar annar þannig að nemendum ætti að vera fullljóst að hverju beri að stefna, sem og lykilhæfnipáttum.

Tillögur að námsefni

Right on – vinnubók og geisladiskur

Leikir, söngvar, tal, rímur o.fl. efni frá kennara.

Ýmis öpp sem tengjast námsefni.

List- og verkgreinar

Tónmennt

Markmið

Þau markmið sem mest áhersla er lögð á í 2. bekk eru að nemendur:

- þjálfri rytma og taktskyn,
- þjálfist í söng og raddbeitingu,
- læri fjölbreytt sönglög,
- læri hreyfisöngva og dansa,
- læri mismunandi lengdargildi þagna og nótna (fjórðapartsnótur, áttundapartsnótur, hálfnótur og heilnótur (ta, tí-tí, t-a, t-a-a-a))
- læri og vinni með söngheitin do re mí fa so la,
- kynnist helstu hljóðfæraflokkum,
- þjálfist í notkun ásláttarhljóðfæra,
- hlusti á og vinni með tónlist úr ýmsum áttum og frá ýmsum tímabilum,
- upplifi tónlist á jákvæðan hátt.

Leiðir

Söngur og raddbeiting

Nemendur syngja ýmis lög og læra með því að beita röddinni á sem eðlilegastan hátt og víkka raddsvið sitt.

Hryn og hreyfifærni

Nemendur æfa mismunandi lengdargildi nótna (fjórðapartsnótur, áttundapartsnótur, hálfnotur, heilnótur og fjórðapartspögn) og hrynmyndur með klappi, stappi, hljóðfæraleik og hreyfingu. Æfðir fjölbreyttir hreyfileikir og dansar. Leikið er á ásláttarhljóðfæri undir söng og tónlist.

Hljóðheimur

Nemendur skerpa heyrn og athygli með því að hlusta eftir hljóðheiminum umhverfis sig og greina ýmis hljóð úr nánasta umhverfi. Tengsl heyrnar og raddar þjálfuð með hermisöng. Unnið með söngheitin do re mí fa so la. Nemendur læra um mismunandi eiginleika hljóðfæraflokkana.

Hlustun og kynning

Hlustun er þjálfuð með fjölbreyttri tónlist. Mikið er lagt upp úr að nemendur upplifi hryn og tóna.

Námsmat

Virgni, vinnusemi og hegðun nemenda metin með símati og lykilhæfni skv. Aðalnámskrá höfð að leiðarljósi.

Tillögur að námsefni

Verkefnahefti sem kennari hefur safnað saman.

Söngtextar teknir úr fjölbreyttum söngbókum.

Vefsíður á borð við tonmennt.com

Hlustunarefni frá Menntamálastofnun.

Ásláttar- og laglínuhljóðfæri.

Ýmis tónlistar-öpp sem þjálfar takt, hlustun og sköpun.

Heimilisfræði

Hæfniviðmið

Hæfniviðmið skv. Aðalnámskrá í heimilisfræði í kafla 21.10 segir „Heimilisfræði fjallar um manninn, líf hans og lífsskilyrði, líkamlegar og andlegar þarfir.“ Grunnskóli Hornafjarðar er heilsueflandi skóli og starfar undir merkjum Grænánans. Í Heimilisfræðikennslu grunnskólans er tekið mið af þessu stefnum og nemendum kennt að matreiða mat sem hefur góð áhrif á heilsuna. Markmiðið er að nemendur læri grunnfærni í næringarfræði s.s. þekki fæðuhringinn, næringarefni og hlutverk þeirra í líkamanum, geti notað næringarefnaöflur og forrit og geti sett saman máltíðir skv. ráðleggingum Lýðheilsustöðvar.

Hæfniviðmið í heimilisfræði skiptast í fjóra flokka og koma til viðbótar sameiginlegum hæfniviðmiðum list- og verkgreina.

Í heimilisfræði læra nemendur um sjálfbærni sem er eitt af Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna og einn af grunnþáttum menntunar.

Matur og lífshættir

- Þekki helstu fæðutegundir og fæðuhringinn,
- þekki áhrif hollrar fæðu á heilsuna,
- átti sig á mikilvægi hreinlætis á öllum sviðum.

Matur og vinnubrögð

- Þekki helstu eldhúsáhöld og viti hvernig á að nota þau,
- geti farið eftir myndrænum og einföldum skriflegum uppskriftum.

Matur og umhverfi

- Geri sér grein fyrir slysaþættum á heimilinu og kunni að varast þær,
- kynnist helstu hugmyndum um hvernig við getum verndað umhverfið.

Matur og menning

- Geti lagt snyrtilega á borð.

Leiðir

Kennslan fer fram í formi innlagna, með umræðum, sýnikennslu og verklegum æfingum.

Nemendur æfa sig í samvinnu, sjálfstæðum vinnubrögðum og frágangi. Nemendur munu nýta sér spjaldtölvur við vinnu sína í heimilisfræði.

Nemendur í 2. bekk fá 4 kennslustundir á viku í 8 vikur.

Námsmat

Virkni og vinnusemi nemenda við bóklegar og verklegar æfingar metin með símati. Við gerð á námsmati verður lykilhæfni höfð að leiðarljósi.

Tillögur að námsefni

Heimilisfræði 2

Aukaverkefni frá kennara.

Hönnun og smíði

Hæfniviðmið

Yfirmarkmið með kennslu í hönnun og smíði koma fram í Aðalnámskrá grunnskóla 2013 í kafla 21.11. Sameiginlegt hæfnimarkmið í list og verkgreinum er menningarlæsi. Til viðbótar í hönnun og smíði eru handverk, hönnun og svo tækni og umhverfi. Þau markmið sem mest áhersla er lögð á í 2. bekk eru að nemendur geti:

- Valið og notað nokkur verkfæri sem hæfa viðfangsefni á öruggan hátt
- Dregið einfalda skissu tvívíða teikningu til að útskýra hugmyndir sínar
- Beitt líkamanum rétt við vinnu og sýnt rétta notkun hlífðarbúnaðar
- Unnið verkið frá hugmynd að fullunnum hlut með áherslu á form og útlit

Í hönnun og smíði fléttast saman sköpun, læsi og sjálfbærni á áþreifanlegan hátt sem hjálpar nemandanum að skilja merkingu hugtakanna.

Leiðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar t.d. innlagnir, sýnikennsla, einstaklingsvinna, hópvinna og verklegar æfingar.

Námsmat

Námsmat fer fram alla veturinn í formi leiðsagnarmats þar sem nemandinn fær stöðuga endurgjöf um nám sitt ásamt ábendingum um það hvernig nemandinn geti bætt sig.

Lykilhæfnin er höfð til hliðsjónar í matinu.

Einnig er lögð áhersla á sjálfsmati nemenda þar sem hugað er að þeim þáttum eins og sjálfstæði, vinnusemi, vönduð vinnubrögð, frumkvæði og samskipti

Tillögur að verkefnum

- Lyklastandur
- Klemmurammi
- Ávextir
- Lyklakippa

Textílmennt

Hæfniviðmið

Sameiginlegt hæfnimarkmið í list- og verkgreinum er menningarlæsi. Til viðbótar í textílmennt eru eftirfarandi flokkar: handverk, aðferðir og tækni; sköpun, hönnun og útfærsla; menning og umhverfi.

Þau markmið sem áhersla er lögð á í 2. bekk eru að nemendur geti:

- Unnið eftir einföldu ferli frá hugmynd til afurðar
- Unnið úr nokkrum gerðum textílefna
- Tjáð hugmyndir sínar með einfaldri skissu
- Fjallað um mismunandi klæðnað fólks með tilliti til veðurfars, athafna og tilefna
- Notað ný og endurunnin efni í textílvinnu

Leiðir

Beitt er fjölbreyttum kennsluaðferðum s.s. samvinna, einstaklingvinna, sýnikennsla og sjálfstæð vinnubrögð nemenda. Stuðlað er að vinnugleði nemandans, sköpun með höndunum

og að kynna fyrir honum nýjan og mjúkan heim textílmennar. Lögð er áhersla á að nemandinn geti nýtt sér einföldustu aðferðir og vinnulag greinarinnar og notað ýmis heiti og áhöld sem tengjast textílmennu.

Námsmat

Símat er notað við umsögn nemandans, þar sem lykilhæfnin er höfð til hliðsjónar. Við mat í textíl er allt ferlið skoðað en ekki eingöngu lokastykkið.

Tillögur að verkefnum

Hannað og saumað dýr út filtefni sem við köllum styrkleikadýr. Unnið verkefni með efnum um klæðnað fólks, einfalt verkefni þar sem nemendur kynnast vinnu á saumavélinni.

Sjónlistir- Myndmennt

Í Grunnskóla Hornafjarðar er áhersla á list og verkgreinar. Megintilgangur með því námi er að allir nemendur kynnist fjölbreyttum vinnuaðferðum þar sem reynir á verkkunnáttu, sköpunarkraft, samhæfingu hugar, hjarta og handar og margar ólíkar tjáningarleiðir. Jafnvægi á milli bóklegra greina og verklegra gefur nemendum jafnari tækifæri á að finna hæfileikum sínum farveg.

Í myndmennt gefst kennara tækifæri til að samtvinna myndmenntakennsluna með öðrum kennslugreinum. T.d. er gott að æfa heiti litanna á öðrum tungumálum en íslensku, nota stærðfræðihugtök við myndgerð, hálf, heilt, hluta... Auðvelt er að nota bókmenntatexta og ljóð til að kynna nemendum með það verkefni að þeir myndskreyti eða túlki textann.

Öll markmið sem unnið er með í bekkjarnámskrá koma fram í kafla 21.2 og 21.6 í *Aðalnámskrá Grunnskóla* sem er aðgengileg á vef Mennta- og menningarmála-ráðuneytisins.

Hæfniviðmið

Þau markmið sem mest áhersla er lögð á í 2. bekk er að nemandi geti:

- Tjáð sig á einfaldan hátt um viðfangsefni sitt,
- Skapað myndverk í ýmsum tilgangi með margvíslegum aðferðum,
- Unnið út frá kveikju við eigin listsköpun,
- Greint að einhverju leyti á milli mismunandi aðferða við gerð listaverka.

Leiðir

Unnið með margvíslegar kennsluaðferðir. Munnleg innlögn verkefna. Sýnikennsla. Einstaklingskennsla. Unnið með kveikjur sem nemandinn vinnur svo út frá. Val, hringekjur og uppbot í kennslunni í formi lestrar, listaverkaskoðunar, dans eða einhvers annars. Lögð er áhersla á frjálsa sköpun nemandans og að hann finni sína lausn á verkefnum.

Námsmat

Námsmat fer fram með símati þar sem margir þættir eru metnir. Lykilhæfni er höfð til hliðsjónar matinu. Þættir sem meðal annars er horft til eru vandvirkni, sjálfstæði, iðni og sköpun. Eins eru verkefni sjálf metin og umgengni.

Tillögur að námsefni/verkefnum

Farið vel í litafræði og hugtök í myndbyggingu kynnt.

Rými og myndbygging (hugtök eins og forgrunnur, miðrymi, bakgrunnur, aðalatriði kynnt): sjálfsmynd með áherslu á bakgrunn. Málverk.

6 litahringur, fyrst unninn með kremi og kexi og svo málaður.

Heitir/kaldir litir kynntir – himinn og haf, sólarsæla.

Bókamerki, segull (unnið í frauð).

Uppstilling, kol og endurunninn pappír. Áferðabók.

Mótun: skjaldbaka, leirinn togaður og teygður, ekki límt.

Upplýsinga- og tæknimennt - Tölvur

Námssviðið upplýsinga- og tæknimennt felur í sér; miðlamente, skólasafnsfræði, tölvunotkun og upplýsinga- og samskiptatækni. Hugtakið upplýsinga- og miðlalæsi má skilgreina, sem getuna til að greina hvaða upplýsinga er þörf, leita að þeim, leggja á þær gagnrýnið mat, og auka þannig þekkingu sína og nýta með ýmsum miðlum til að ná tilteknu markmiði.

Megintilgangur kennslu í upplýsinga- og tæknimennt er að efla upplýsinga- og miðlalæsi nemenda og hjálpa þeim að öðlast almenna, góða tæknifærni og tæknilæsi. Tæknifærnin felur m.a. í sér getu til að nýta ýmis tæki, tæknibúnað og fjölbreyttar úrvinnsluleiðir, tæknilæsi að nýta tækjabúnað til að afla sér þekkingar og miðla henni, upplýsingalæsi felur í sér hæfni í að afla, flokka og vinna úr upplýsingum á gagnrýnninn og skapandi hátt og miðlalæsi felur í sér hæfni til að greina, ná í, meta og búa til miðlaskilaboð. Nemandi þarf að þekkja helstu leiðir að öruggum netsamskiptum og standa vörð um gott siðferði í öllu námi.

Í upplýsinga- og tæknimennt er unnið með grunnþátt menntunar, Sköpun. Upplýsinga- og tæknimennt fellur einnig undir níunda Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna, Nýsköpun og uppbygging.

Lögð er áhersla á að nýta fjölbreytt gögn, s.s. bækur, búnað, tölvur og margvíslegan hugbúnað til þekkingaröflunar, sköpunar og miðlunar.

Hæfniviðmið

Þau markmið sem mest áhersla er lögð á í 2. bekk er að nemandi geti:

- Skapandi og gagnrýnin hugsun
  - Gert sér grein fyrir að iðulega er hægt að komast að fleiri en einni niðurstöðu við úrlausn verkefna og að læra má af mistökum og nýta það á skapandi hátt.
- Sjálfstæði og samvinna

- Unnið eftir fyrirmælum og borið ábyrgð á eigin verkefnum og vinnubrögðum þegar við á.
- Gert sér grein fyrir eigin hlutverki í samstarfi.
- Tekið jákvæðan þátt í leik og starfi í skólasamfélagi sínu
- Tekið leiðsögn á jákvæðan hátt..
- Vinnulag og vinnubrögð
  - Gert sér grein fyrir ólíkum aðferðum við notkun á ýmsum tæknibúnaði.
  - Nýtt rafrænt námsefni á einföldu formi til stuðnings við vinnutækni og vinnulag.
  - Sýnt frumkvæði og tekið þátt í samvinnuverkefnum undir leiðsögn.
- Upplýsingaöflun og úrvinnsla
  - Nýtt rafrænt og gagnvirkt námsefni.
- Tækni og búnaður
  - Notað einfaldan hugbúnað/forrit við myndvinnslu.
- Sköpun og miðlun
  - Notað hugbúnað/forrit við miðlun þekkingar á einfaldan hátt.
- Siðferði og öryggismál
  - Farið eftir einföldum reglum um ábyrga netnotkun og er meðvitaður um siðferðislegt gildi þeirra.

Leiðir

Unnið er með margvíslegar kennsluáðferðir. Í grunninn eiga nemendur að kynnast þeim tölbum, öppum og verkfærum sem skólinn leggur áherslu á og notar til að nálgast markmiðin. Í öðrum bekk er að mestu leiti notast við I-pad spjaldtölvur í náminu en þær bjóða upp á margvíslega möguleika til sköpunar í margskonar verkefnum.

Námsmat

Áhersla er lögð á fjölbreytt og einstaklingsmiðað námsmat sem fer fram með símati. Lykilhæfni er höfð til hliðsjónar matinu. Þættir sem meðal annars er horft til eru þrautseigja, sjálfstæði, iðni og sköpun. Eins eru verkefni sjálf metin og samvinna.

Tillögur að námsefni/verkefnum

- Fyrirlestrar frá kennara um tölvur og tæknibúnað
- Forritunaröpp - Codespark, Code.org, Move the box ofl.
- Notkun myndvinnsluforrita
- Kahoot
- Notkun á öppum tengdum öðrum námsgreinum, stærðfræði, íslensku ofl.
- Annað efni frá kennara.

Skólaíþróttir og sund Íþróttir

Hæfniviðmið

Hæfniviðmiðin í skólaíþróttum eru fjögur, þessir þættir eru:

- Líkamsvitund, leikni og afkastageta
- Félagslegir þættir
- Heilsa og efling þekkingar
- Öryggis og skipulagsreglur

Hér að neðan eru svo markmiðin sem fylla þessa fjóra flokka.

Þau meginmarkmið sem áhersla er lögð á í 1. bekk er að nemendur:

- eflist í almennum þroska, s.s. skyn-, hreyfi-, líkams- og fagurþroska. Ásamt félags, tilfinninga- og siðgæðisþroska,
- fái tækifæri til að sinna leik- og hreyfiþörf sinni,
- fái tækifæri til að örva hugmyndaflug sitt og efla samvinnu við aðra nemendur,
- læri að fylgja reglum,
- fái skilning á mikilvægi reglubundinnar hreyfingar.
- læri fjölbreytta leiki.
- kynnist fjölbreyttum íþróttagreinum.

Leiðir

Kennsla fer fram í íþróttasal, Báranni og úti á íþróttavelli. Leitast er við að ná til allra með einum eða öðrum hætti með markvissum og fjölbreyttum æfingum og leikjum. Stuðlað er að leikgleði og samvinnu. Lögð er áhersla á að nemandur kunnir fjölbreytta leiki og hafi kynnst mismunandi íþróttagreinum ásamt því að kynnast heitum á áhöldum og hugtökum sem tengjast íþróttum.

Námsmat

Námsmat fer fram með símati þar sem lykilhæfni er höfð til hliðsjónar. Áhersla er lögð á fjölbreytt og einstaklingsmiðað námsmat þar sem eftirfarandi atriði eru höfð til hliðsjónar við einkunnargjöf:

- hvernig tekur nemandi tilsögn kennara,
- hvernig er ástundun, virkni og vinnusemi nemandans,
- hvernig tekst nemanda að vinna með reglur og samskipti við aðra.

Við námsmat gildir hegðun, ástundun og virkni.

Tillögur að námsefni

Æfingar og leikir með ýmsum áhöldum, helstu íþróttagreinar og Glíma - þjóðaríþrótt Íslendinga.

Sund

Nemendur í 2. bekk fá eina kennslustund í viku yfir veturinn.

Hæfniviðmiðin í skólaþróttum eru fjögur, þessir þættir eru:

- Líkamsvitund, leikni og afkastageta
- Félagslegir þættir
- Heilsa og efling þekkingar
- Öryggis og skipulagsreglur

Hér að neðan eru svo markmiðin sem fylla þessa fjóra flokka.

Þau meginmarkmið sem áhersla er lögð á í 2. bekk er að nemendur

- þjálfist í ýmsum æfingum og leikjum
- tileinki sér samþættingu fjölbreyttra hreyfinga
- tileinki sér hreinlæti fyrir og eftir sundkennslu
- virði umgengnisreglur sem gilda í sundlauginni og tileinki sér helstu samskiptareglur sem í gildi eru
- þjálfist með sér og öðlist jákvætt viðhorf til æfinga og leikja í vatni.
- þjálfist í undirstöðu þáttum sunnaðferðanna.
- geti gert marglyttu flot
- spyrnt frá bakka í kafi 2,5 m eða lengra
- 10 m skriðsund með eða án hjálpartækja
- 10 m bringusund með eða án hjálpartækja
- 10 m baksundsátök með eða án hjálpartækja

Leiðir

Sundkennsla fer fram í sundlaug Hafnar.

Kennsla fer þannig fram að kennari miðlar þekkingu með undirstöðuatríðum hverrar sunnaðferðar þ.e.a.s. sýna, æfa, leiðbeina og endurtaka.

Námsmat

Námsmat fer fram með símati þar sem lykilhæfni er höfð til hliðsjónar. Áhersla er lögð á fjölbreytt og einstaklingsmiðað námsmat þar sem eftirfarandi atriði eru höfð til hliðsjónar við einkunnargjöf:

- hvernig tekur nemandi tilsögn kennara,
  - hvernig er ástundun, virkni og vinnusemi nemandans,
  - hvernig tekst nemanda að vinna með reglur og samskipti við aðra.
- Framfarir og þrautseigja.

Tillögur að námsefni

Æfingar og leikir með ýmsum áhöldum. Skólasund (kennarahandbók), námsgagnamappa í skólasundi fyrir 1.-10. bekk. Sundleikir, handbók fyrir kennara.